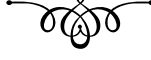

Paurana Prayoga Darpana

పౌరాణ ప్రయోగ దర్పణః

Document Information

Text title : paurANaprayogadarpanaH

File name : paurANaprayogadarpanaH.itx

Category : misc, pUjA

Location : doc_z_misc_general

Transliterated by : Parameshwar Puttanmane poornapathi at gmail.com

Proofread by : Parameshwar Puttanmane poornapathi at gmail.com

Latest update : October 6, 2018

Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

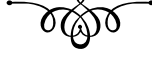
May 31, 2020

sanskritdocuments.org

పౌరాణ ప్రయోగ దర్పణః

అథాచమనమ్ ।

కేశవాయ నమః, నారాయణాయ నమః, మాధవాయ నమః, ఇతి త్రిరపః పిబేత్ ।

అథ పవిత్రధారణమ్ ।

స్నానే దానే జపే హోమే స్వాధ్యాయే పితృకర్మణి ।

పవిత్రం తు కరే కుర్యాత్ సౌవర్ణం రాజతం తు వా ॥

కుశపాణిః సదా తిష్ఠేన్నరో దమ్భవివర్జితః ।

స నిత్యం హన్తి పాపాని తూలరాశిమివానిలః ॥

పవిత్రధారకో యశ్చ న స పాపేన లిప్యతే ।

పవిత్రయుతహస్తస్య విద్రవన్తి దిశో దిశ ॥

జపహోమహరా హ్యేతే అసురాదివ్యరూపిణః ।

పవిత్రకృత హస్తస్య విద్రవన్తి దిశో దిశ ॥

ఇతి పవిత్రం ధృత్వా హ్రీం ఇతి ప్రాణానాయమ్య తిలకం ధారయేత్ ।

మన్తార్థాః సఫలాః సన్తు పూర్ణాః సన్తు మనోరథాః ।

శత్రూణాం బుద్ధినాశోస్తు మిత్రాణాముదయస్తథా ॥

తిలకం కుఙ్కుమేనైవ సదా మఙ్గలకర్మణి ।

కారయత్వా సుమతిమాన్న శ్వేతచన్దనం మృదా ॥ ఇతి ॥

అథ గణపతివందనమ్ ।

సిద్ధధ్యా బుద్ధ్యా సమేతం గుణగణనిచయం సర్వసఙ్కష్టదాహం,

యక్షైరక్షోభి రీశప్రభృతిభిరమలైర్దానవైర్మానవైశ్చ ।

సర్వా రమ్యేభివన్ద్యాఙ్గీకమలమమలం భాలచన్ద్రం గజాస్యం,

రక్తాభం పద్మమాలాధరమభయకరం విఘ్నరాజం భజేహమ్ ॥

ఇతి మహాగణపతిం నత్వా

శ్రీ గణేశాయ నమః । శ్రీ సరస్వత్యై నమః ।

శ్రీ గురుభ్యో నమః । అవిఘ్నమస్తు
గజే చ యమునే చైవ గోదావరి సరస్వతి ।
నర్మదే సిన్ధుకావేరి కలశే సన్నిధిం కురు ॥

గంగాద్యాస్సర్వతీర్థదేవతాస్సన్నిహితాస్సన్తు ।
ఇతి తీర్థాన్యావాహ్య, దేశకాలా సజ్కీర్త్య కరిష్యమాణ కర్మాజ్ఞత్వేన
శరీరశుద్ధ్యర్థం తీర్థస్నానం గవ్యస్నానం తత్ప్రాశనం
ఉపవీతధారణం చ కరిష్యే ॥ ఇతి సజ్కల్పయేత్ ।

అథ తీర్థస్నానమ్ ।
దేవ దేవ జగన్నాథ శఙ్ఖవక్రగదాధర ।
ఆజ్ఞాం దేహి చ మే విష్ణో తవతీర్థావగాహనే ॥
నమః పుణ్యజలే దేశే నమః సాగరగామిని ।
నర్మదే సిన్ధు కావేరీ జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

సాగరః స్వననిర్ఘోషదణ్డహస్తసురాస్తక ।
జగత్సృష్టర్జగన్మర్దిన్నమామి త్వాం సురేశ్వర ॥
తీక్షణదంష్ట్ర మహాకాయ కల్పాన్తదహనోపమ ।
భైరవాయ నమస్తుభ్యం అనుజ్ఞాం దాతుమర్హసి ॥
ఉత్తిష్ఠతు మహాభూతా యే భూతా భూమిపాలకాః ।
భూతానామవిరోధేన స్నానకర్మ సమారభే ॥

విష్ణుపాదాగ్రసమ్భూతే గజే త్రిపథగామిని ।
ధర్మద్రవేతి విఖ్యాతా పాపం మే హర జాహ్నువీ ॥
జాహ్నువీ సర్వతః పుణ్యా బ్రహ్మహత్యాఘహారిణీ ।
వారాణస్యాం విశేషేణ గంగాహ్యుత్తరవాహినీ ॥

మజ్జన్తి మునయః సర్వే త్వమేకః కిం న మజ్జసి ।
ముక్తిస్త్వద్ధర్మనాద్దేవీ న జానే స్నానజం ఫలమ్ ॥
ప్రభాతే వహతే గంగా మధ్యాహ్నే తు సరస్వతీ ।
అపరాహ్ణాన్యతీర్థాని రాత్రౌ వహతి నర్మదా ॥

విష్ణుపాదాగ్రసమ్భూతే గజేత్రిపథగామిని ।
ధర్మద్రవేతి విఖ్యాతా పాపం మే హర జాహ్నువీ ॥

కుశమూలే స్థితో బ్రహ్మ కుశమధ్యే జనార్దనః ।

కుశాగ్రే శక్రరో దేవః తేన నశ్యతు పాతకమ్ ॥ ఇతి ॥

అథ గవ్యస్నానమ్ ।

గోమూత్రం గోమయం క్షీరం దధిసర్పిః కుశోదకమ్ ।

సర్వపాపవిశుద్ధ్యర్థం పశ్చుగవ్యం పునాతు మామ్ ॥ ఇతి ॥

అథ పశ్చుగవ్యప్రాశనమ్ ।

యత్స్వగస్థిగతం పాపం దేహే తిష్ఠతి మామకే ।

ప్రాశనాత్పశ్చుగవ్యస్య దహత్యగ్నిరివేన్దనమ్ ॥ శ్రీం ఇతి ప్రాశయేత్ ।

అథోపవీతధారణమ్ ।

యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్యత్సహజం పురస్తాత్ ।

ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముష్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః ॥

ఇత్యుపవీతం ధృత్వా, ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, ప్రధానసంకల్పం కుర్యాత్ ।

సుముఖశ్చేత్యాదిదేశకాలకీర్తనాన్తే అముక కర్మ కరిష్యే ॥

తదాదౌ నిర్విఘ్నార్థం గణపతిపూజనం, క్షేత్రపాలవాస్తోష్పతి ప్రార్థనం,

శాస్త్ర్యర్థం పుష్కళ్యర్థం తుష్కళ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం చ బ్రాహ్మణైః

సహ పుణ్యాహవాచనం చ కరిష్యే ॥ ఇతి ॥

అథ గణపతిపూజనమ్ ।

శ్వేతాంజ్లం శ్వేతవస్త్రం సితకుసుమగణైః పూజితం శ్వేతగన్ధైః,

క్షీరాబ్ధౌ రత్నదీపైః సురతరువిమలే రత్నసింహాసనస్థమ్ ।

దోర్భిః పాశాంజ్వుశేష్టాభయధృతవిశదం చన్ద్రమౌలిం త్రిణేత్రం,

ధ్యాయేచ్ఛాన్త్యర్థమీశం గణపతి మమలం శ్రీనమేతం ప్రసన్నమ్ ॥

హే హేరమ్భ త్వమేహ్యేహి అమ్బికాత్స్యమ్బకాత్మజ ।

సిద్ధిబుద్ధిపతే త్ర్యక్ష లక్షలాభ పితః ప్రభో ॥

నాగాస్య నాగహారత్వం గణరాజ చతుర్భుజ ।

భూషితః స్వాయుధైః ర్ధివైః పాశాం కుశపరశ్వధైః ॥

ఆవాహయామి పూజార్థం రక్షార్థం చ మమ క్రతౌ ।

ఇహోగత్య గృహోణ త్వం పూజాం రక్ష క్రతుం చ మే ॥

శ్రీ మహాగణపతయే నమః శ్రీ మహాగణపతిమావాహయామి ।

ఇత్యావాహ్యః పూజయేత్ |

తత్ర స్నానే విశేషః -

కావేరీ నర్మదా వేణీ తుఙ్గభద్రా సరస్వతీ |

గంగా చ యమునా తోయం మయా స్నానార్థమర్చితమ్ ||

తథా దూర్వార్చణే -

దూర్వాఙ్కురాన్ సుహరితాన్ అమృతాన్ మఙ్గలప్రదాన్ |

ఆసీతాంస్తవ పూజార్థం గృహాణ గణనాయక ||

నైవేద్యే -

సత్పాత్రసిద్ధం సుహవిః వివిధానేకభక్షణమ్ |

నివేదయామి దేవాయ సానుగాయ గృహాణ తత్ ||

సీరాజనేపి -

కర్పూరకం మహారాజ రమ్భోద్భూతం చ దీపకమ్ |

మఙ్గలార్థం మహీపాల సఙ్కహాణ సురేశ్వర ||

మస్త్రపుష్పసమర్పణే

త్వాం విఘ్నశత్రుదలనేతి చ సున్దరేతి

భక్తప్రియేతి సుఖదేతి వరప్రదేతి |

విద్యాప్రదేత్యఘహరేతి చ యే స్తువన్తి

తేభ్యో గణేశవరదో భవ నిత్యమేవ ||

నమస్కారే తథా ప్రార్థనే -

నమస్తే బ్రహ్మరూపాయ విష్ణురూపాయ తే నమః |

నమస్తే రుద్రరూపాయ కరిరూపాయ తే నమః ||

విశ్వరూప స్వరూపాయ నమస్తే బ్రహ్మచారిణే |

భక్తప్రియాయ దేవాయ నమస్తుభ్యం వినాయక ||

లమ్బోదరనమస్తుభ్యం సతతం మోదకప్రియ |

నిర్విఘ్నం కురు మే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ||

అనేన పూజనేన గణపతిః ప్రీయతామ్ | ఇతి ||

అత్రైవ క్షేత్రపాలం వాస్తోష్పతిం చ సమూర్థయేత్ |

అథ కలశస్థాపనమ్

అథ భూమిం స్పృశేత్

విశ్వాధారాసిధరిణీ శేషనాగోపరిస్థితా ।

ఉద్ధృతాసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా ॥ ఇతి ॥

అథ కలశం

హేమరూప్యాది సమూభతం తామ్రజం సుదృఢం నవమ్ ।

కలశం ధౌతకల్మాషం చిద్రవర్ణవివర్ణితమ్ ॥ ఇతి ॥

అథ జలపూరణం

జీవనం సర్వజీవానాం పావనం పావనాత్మకమ్ ।

బీజం సర్వోషధీనాం చ తజ్జలం పూరయామ్యహమ్ ॥ ఇతి ॥

అథ వస్త్రాచ్ఛాదనం

సూత్రం కార్వాససమూభతం బ్రహ్మణా నిర్మితం పురా ।

యేన బద్ధం జగత్సర్వం వేష్టనం కలశస్య చ ॥ ఇతి ॥

అథ ఓషధ్యః

దేవేభ్యః పూర్వతో జాతా దేవేభ్యః స్త్రియుగం పురా ।

శతం తనశ్చ యా బభ్రూ జీవనం జీవనాయ చ ॥ ఇతి ॥

అథ దూర్వాః

దూర్వేహ్యమృతసమ్మన్నే శతమూలే శతాం కురే ।

శతం పాతకసమ్మతీ శతమాయుష్యవర్ధినీ ॥ ఇతి ॥

అథ పల్లవాన్

అశ్వత్థోదుమ్బరప్లక్షచ్యూతస్యగ్రోధపల్లవాః ।

పశ్చుభగా ఇతి ప్రోక్తాః సర్వకర్మసు శోభనాః ॥ ఇతి ॥

అథ పుష్పాణి

వివిధం పుష్పసజ్జాతం దేవానాం ప్రీతివర్ధనమ్ ।

క్షిప్తం యత్కార్యసమూభతం కలశే ప్రక్షిపామ్యహమ్ ॥ ఇతి ॥

అథ మృత్తికాః

అశ్వస్థానాద్గజాస్థానాద్వశ్మీకాత్సజ్గమాద్ధృదాత్ ।

రాజద్వారాచ్ఛ గో గోష్ఠాన్మృదమానీయ నిక్షిపేత్ ॥ ఇతి ॥

అథ రత్నాని

కనకం కులిశం నీలం పద్మరాగం చ మౌక్తికమ్ ।

ఏతాని పఞ్చరత్నాని కలశే ప్రక్షిపామ్యహమ్ || ఇతి ||

అథ పూర్ణపాత్రాపిధానం

పిధానం సర్వవస్తూనాం సర్వకార్యార్థ సాధనమ్ |

సమూర్ణః కలశో యేన పాత్రం తత్కలశోపరి || ఇతి ||

అథ వరుణపూజనమ్

నమో నమస్తే స్ఫటికప్రభాయ, సుశ్వేతహారాయ సుమగ్గలాయ |

సుపాశహస్తాయ రుషాసనాయ, జలాధినాథాయ నమో నమస్తే ||

పాశహస్తం చ వరుణమమృతసాపతిమీశ్వరమ్ |

ఆవాహయామి యజ్ఞస్మిన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతామ్ || ఇత్యావాహ్య, పూజయేత్ |

తత్ర స్నానే విశేషః -

పరమానందబోధాబ్ధినిమగ్ననిజమూర్తయే |

సాక్షోపాఙ్గమిదం స్నానం కల్పయామి జలాధిప ||

నైవేద్యే -

సత్పాత్రసిద్ధం సుహావిః వివిధానేకభక్షణమ్ |

నివేదయామి దేవాయ సానుగాయ గృహాణ తత్ ||

నీరాజనేపి -

కర్పూరకం మహారాజ రమ్భోద్భూతం చ దీపకమ్ |

మగ్గలార్థం మహిపాల సగ్గృహాణ సురేశ్వర ||

నమస్కారే -

నమో నమస్తే స్ఫటికప్రభాయ, సుశ్వేతహారాయ సుమగ్గలాయ |

సుపాశహస్తాయ రుషాసనాయ, జలాధినాథాయ నమో నమస్తే ||

తత్ర ప్రార్థనా -

శివః స్వయం త్వమేవాసి విష్ణుత్వం చ ప్రజాపతిః |

ఆదిత్యావసవో రుద్రాః విశ్వదేవాః సప్తైత్యకాః ||

త్వయి తిష్ఠన్తి సర్వేపి యతః కామఫలప్రదాః |

త్వత్ప్రసాదిమం యజ్ఞం కర్తుమీహేజలోద్భవ ||

పాశపాణే నమస్తుభ్యం పద్మినీ జీవనాయక |

పుణ్యాహవాచనం యావత్తావత్త్వం సంస్థితో భవ || ఇతి ||

అనేన పూజనేన వరుణః ప్రీయతామ్ ।

తతః కలశం స్పృష్ట్యా దేవతా భావయేత్ ।

కలశస్య ముఖే విష్ణుః — కలశే సన్నిధిం కురు ॥ ఇతి ॥

అథ యజమానః మాతృదేవో భవ । పితృదేవో భవ । ఆచార్యదేవో భవ ।

ఇత్యాశిషో గృహీత్వా, బ్రాహ్మణహస్తే జలం దదాతి ।

స్త్రీం ఆపః శివా ఆపః సన్తు ।

స్త్రీం గన్ధాః సుగన్ధాః పాన్తు ।

స్త్రీం అక్షతాః అస్త్యక్షతమరిష్టం చ ।

స్త్రీం సుమనసః సౌమనస్యమన్తు ।

స్త్రీం దక్షిణాః స్వస్తి దక్షిణాః పాన్తు । సన్తు పశ్చోచ్చపచారాః ।

శాన్తిరస్తు ॥

కలశం స్పృష్ట్యా వదతి ।

దీర్ఘా నాగా నద్యో గిరయస్త్రీణివిష్ణుపదాని చ ।

తేనాయుః ప్రమాణేన పుణ్యం పుణ్యాహమస్తు మే ॥ ఇతి ॥

పుణ్యం పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు ।

పత్న్యాన్వారబ్ధయజమానదక్షిణబౌహునాన్వారబ్ధః కలశధారకో మనః

సమాధీయతామ్ । ఇతి వదతి । బ్రాహ్మణాః -సమాహితమనసస్సృః ॥

ఇతి ప్రతివదన్తి ।

ప్రసీదన్తు భవన్తః ప్రసన్నాః స్కః ॥

శాన్తిరస్తు । పుష్టిరస్తు । తుష్టిరస్తు । వృద్ధిరస్తు । అవిఘ్నమస్తు ।

ఆయుష్యమస్తు । ఆరోగ్యమస్తు । శివం కర్మాస్తు । ఇత్యుక్తం ప్రతిబ్రూయాత్ ॥

బ్రాహ్మ్యం పుణ్యం మహార్యచ్చ సృష్ట్యుత్పాదనకారకమ్ ।

వేదవృక్షోద్భవం నిత్యం తత్పుణ్యాహం బ్రువన్తు నః ॥

మహ్యం సహ కుటుమ్బినే — పుణ్యం పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు ।

పుణ్యం పుణ్యాహమ్ । ఇతి ప్రతివచనమ్ ।

స్వస్యస్తు యా వినాశాఖ్యా పుణ్యకల్యాణవృద్ధిదా ।

వినాయకప్రియా నిత్యం తాం చ స్వస్తిం బ్రువన్తు నః ॥

మహ్యం సహ కుటుమ్బినే — స్వస్యస్త్వీతి భవన్తో బ్రువన్తు ।

ఆయుష్యతే స్వస్తి । ఇతి ప్రతివచనమ్ ।

సాగరస్య యథావృద్ధిర్ మహాలక్ష్మ్యాదిభిః కృతా ।
సమ్పూర్ణా సుప్రభా వాచా తాం చ ఋద్ధిం బ్రువన్తు నః ॥
మహ్యాం సహ కుటుమ్బినే — ఋద్ధిం భవన్తో బ్రువన్తు ।
కర్మ ఋద్ధ్యతామ్ । ఇతి ప్రతివచనమ్ ।
సముద్రమథనాజ్ఞాతా జగదానన్దకారికా ।
హరిప్రియా చ మాఙ్గల్య తాం శ్రియం చ బ్రువన్తు నః ॥
మహ్యాం సహ కుటుమ్బినే — శ్రీరస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు ।
అస్తు శ్రీః । ఇతి ప్రతివచనమ్ ।
పృథివ్యాముధృతా యాన్తు యత్కల్యాణం పురాకృతమ్ ।
ఋషిభిః సిద్ధగన్ధర్వైః తత్కల్యాణం బ్రువన్తు నః ॥
మహ్యాం సహ కుటుమ్బినే — కల్యాణం భవన్తో బ్రువన్తు ।
అస్తు కల్యాణమ్ । ఇతి ప్రతివచనమ్ ।
అథ కలశ జలధారాం కరోతి ।
శుక్రాశ్లకరకబుధబృహస్పతిశనైశ్చరరాహుకేతుసోమసహితా
ఆదిత్యపురోగా సర్వే గ్రహాః ప్రీయన్తామ్ । కర్మాఙ్గదేవతాః ప్రీయన్తామ్ ।
శకుననిమిత్తస్వప్నాః శివా భవన్తు ।
ఆయుషోభివృద్ధిరస్తు ఆయుషోభి వృద్ధిరస్తు ।
శివం శివమస్తు ।
సర్వగ్రహసంస్థిత్యమస్తు ।
సత్యా ఏతా ఆశిషః సన్తు ।
బహిర్దేశే అరిష్టనిరసనమస్తు ।
ఇతి కీఞ్చిత్కలశోదకమిశాన్యే నిసీయ, యత్పాపం తత్ప్రతిహతమస్తు ।
యచ్ఛ్చేయస్తదస్తు ।
ఉత్తరే కర్మణ్యవిఘ్నమస్తు ।
ఉత్తరోత్తరమహారహరభివృద్ధిరస్తు ।
ఉత్తరోత్తరాః క్రియా శ్శుభాస్సమ్పద్యన్తామ్ ।
తిథికరణముహూర్తనక్షత్రదిగ్దేవతాః ప్రీయన్తామ్ ॥
అథ కలశజలమన్యోన్యం సంస్రావ్య తజ్జలం పాత్రాన్తరే నిసీయ,
తత్ర హిరణ్యం నిధాయ, దర్భైర్బ్రాహ్మణాః సపత్నికం యజమానం
సంస్కార్యం చ ప్రోక్షేయః । తత్కాలే పత్ని వామభాగే ఉపవిశతి ॥

సురాస్వామభిషిచ్ఛాన్తు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః ।

వాసుదేవో జగన్నాథః తథా సజ్కర్షణో విభుః ॥

ప్రద్యుమ్నశ్చాచిరుద్ధశ్చ భవన్తు విజయాయతే ।

ఆఖణ్ణలోగ్నిర్భగవాన్ యమో వై నిర్మతిస్తథా ॥

వరుణః పవనశ్చైవ ధనాధ్యక్షస్తథాశివః ।

బ్రహ్మణా సహితాః సర్వే దిక్పాలాః పాన్తు తే సదా ॥

కీర్తిర్లక్ష్మీర్ధృతిర్మేధా పుష్టిః శ్రద్ధా క్రియా మతిః ।

బుద్ధిర్లజ్జావపుః శాన్తిః కాన్తిస్తుష్టిశ్చ మాతరః ॥

ఏతాస్త్వామభిషిచ్ఛాన్తు దేవపత్న్యః సమాగతాః ।

ఆదిత్యశ్చన్ద్రమా భౌమ బుధ జీవ సితార్కజాః ॥

గ్రహస్త్వామభిషిచ్ఛాన్తు రాహుకేతుశ్చ తర్పితాః ।

దేవదానవగన్ధర్వా యక్షరాక్షసపన్నగాః ।

ఋషయో మునయో గావో దేవమాతర ఏవ చ ॥

దేవపత్న్యోర్దుమానాగా ద్వైత్యాశ్చాప్సరసాం గణాః ।

ఆస్త్రాణి సర్వశస్త్రాణి రాజానో వాహనాని చ ॥

ఔషధాని చ రత్నాని కాలస్యావయవాశ్చ యే ।

సరితః సాగరాః శైలాస్తీర్థాని జలదానదాః ॥

ఏతే త్వామభిషిచ్ఛాన్తు సర్వకామార్థసిద్ధయే ।

సహస్రాక్షం శతధారం ఋషిభిః పావనం కృతమ్ ॥

తేన త్వామభిషిచ్ఛామి పావమాన్యః పునన్తు తే ।

భగం తే వరుణో రాజా భగం సూర్యో బృహస్పతిః ॥

భగమిన్ద్రశ్చ వాయుశ్చ భగం సప్తఋషయో దధుః ।

యత్యే కేశేషు దౌర్భాగ్యం సీమన్తే యశ్చ మూర్ధని ॥

లలాటే కర్ణయో రక్షోరాపో నిఘ్నన్తు తే సదా ।

అమృతాభిషేకోస్తు ॥

అథ గృహం

వాస్తోషుతే భూమిశయాన దేవ, పాహి త్వమస్మాన్ సకలాదరిష్టాత్ ।

చతుషుదాం చ ద్విషదాం శివం నో, భవత్స్వభీక్షం తవ సుప్రసాదాత్ ॥

ఇతి ప్రోక్ష్య,

శివం శివం శివం ఇతి శేషజలమప్పు విసృజేత్ |

అనేన పుణ్యాహవాచనకర్మణా శ్రీ పరమేశ్వరః ప్రీయతాం ఇతి సమర్ప్య,

శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్ |

ఆయుష్యం తేజ ఆరోగ్యం దేహి మే జలనాయక ||

ఇతి ప్రసాదం స్వీకృత్య,

యాస్తు దేవగణాః సర్వే పూజామాదాయ మత్కృతామ్ |

ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధ్యర్థం పునరాగమనాయ చ || ఇతి విసృజేత్ ||

తతః పుణ్యాహవాచనఫల సమృద్ధ్యర్థం అస్మై ఆచార్యాయ యథాశక్తి

ఫలహిరణ్య తణ్ణులం సమ్ప్రదదే న మమ | ఇతి త్యజేత్ ||

ఆచార్యః పుణ్యాహవాచన ఫలసమృద్ధిరస్తు ఇతి ప్రతివదతి |

అథ కృచ్ఛాచరణమ్

కరిష్యమాణ అముక కర్మణి మమ దేహమనోవిశుద్ధిపూర్వకం

అధికారసిద్ధ్యర్థం కృచ్ఛప్రత్యామ్నాయత్యేన హిరణ్యదానం కరిష్యే |

ఇతి సజ్కల్ప్య,

నమః సకలకల్యాణదాయినే బ్రహ్మరూపిణే |

సదసే సర్వపూజ్యాయ దుష్కృతారణ్యవహ్నయే ||

ఇతి ప్రదక్షిణం కృత్వా “ప్రీం హిరణ్య గర్భగర్భస్థం”

ఇతి పఠిత్వా, మమ దేహమనో విశుద్ధిపూర్వకం కరిష్యమాణ కర్మణి

అధికారసిద్ధ్యర్థం కృచ్ఛప్రత్యామ్నాయత్యేన పరిషదుపవిష్టేభ్యః

బ్రాహ్మణేభ్యః యథాశక్తిదక్షిణాం విభజ్య, దాతుమహముత్సృజే |

ఇతి త్యజేత్ ||

సర్వే ధర్మవివేక్షారో గోప్తారః సకలా ద్విజాః |

కుర్వన్తు మమ దేహస్య సంశుద్ధిం గతకిల్బిషాః ||

పూజ్యైః కృతపవిత్రోహం భవిష్యామ్యనఘస్తథా |

ప్రసాదః క్రియతాం మహ్యాం శుభానుజ్ఞాం ప్రయచ్ఛథ ||

పురా కృతం మహాఘోరం జ్ఞాతాజ్ఞాతం చ కిల్బిషమ్ |

జన్మతోద్య దినం యావత్తస్మాత్పాపాత్పునస్తు మామ్ ||

అశేషే హే పరిషత్ ! భవత్పాదమూలే సమర్పితామిమామల్పీయసీమపి దక్షిణాం
యథోక్తదక్షిణామివ స్వీకృత్య మమ దేహమనోవిశుద్ధిపూర్వకం కరిష్యమాణ
కర్మణి అధికారసిద్ధిరస్త్వితి-అనుగృహాణ ॥

ఇతి పరిషదం నమస్కృత్య అనుజ్ఞాం సమాప్తయేత్ |
అనేన కృచ్ఛాచరణేన శ్రీ పరమేశ్వరః ప్రీయతామ్ ॥

ఇతి ॥

ప్రధాన సజ్కుల్పాన్వే ఋత్విజో వరయేత్ | యథా-
అముక కర్మాజ్గత్యేన ఆచార్యాది ఋత్విజో వరయిష్యే |

ఇతి సజ్కుల్ప్య బ్రాహ్మణాన్నమస్కృత్య,
ఆచార్యస్తు యథా స్వర్గే శక్రాదీనాం బృహస్పతిః |
తథా త్వం మమ యాగేస్మిన్నాచార్యో భవ సువ్రత ॥

ఇతి స్వ దక్షిణపాణినా తస్య దక్షిణపాణిం స్పృష్ట్యా వరయిత్వా,
భవన్తః సర్వధర్మజ్ఞాః సర్వధర్మభృతాం వరాః |
వితతే మమ యజ్ఞేస్మిన్ ఋత్విజో భవత ద్విజాః ॥

ఇతి ఋత్విజః అథ గృహీత-కుసుమాంజులినా యజమానేన బ్రాహ్మణ ప్రార్థనా -
బ్రాహ్మణాస్సన్తు మే శాస్తాః పాపాత్పాన్తు సమాహితాః |
దేవానాం చైవ దాతారః పాతారః సర్వదేహినామ్ ॥

జపయజ్ఞైః తథా హోమైర్దానైశ్చ వివిధైః శుభైః |
దేవానాం చ పితృణాం చ తృప్త్యర్థం యాచకాః స్మృతాః ॥

యేషాం దేహీ స్థితా దేవాః పావయన్తి జగత్త్రయమ్ |
తే మాం రక్షన్తు సతతం జపయజ్ఞే వ్యవస్థితాః ॥

అదుష్టభాషణాస్సన్తు మా సన్తు పరనిన్దకాః |
మమాపి నియమాహ్యేతే భవన్తు భవతామపి ॥ ఇతి ॥

అథ సర్వే ఋత్విజః తత్తత్కర్మ విధివదనుష్ఠాయ ప్రధాన
కర్మాన్వే పూర్ణాహుతిమాచరన్తి |
అథ పూర్ణాహుతిః |

ఇదం ఫలం మయా దేవ స్థాపితం తు హుతాశన |
తేన మే సుఫలావాప్తిరభవేజ్జన్మని జన్మని ॥ ఇతి ఫలం సమర్ప్య.

ఆచార్యః స్రుచి ద్వాదశవారం చతుర్వారం వా స్రువేణాజ్యమాదాయ ద్వాభ్యాం
శక్ష్మముద్రయా గృహీత్వా యజమానాన్వారభస్తిష్ఠన్ పూర్ణాహుతిం జపచయాత్ |
తత్ర మన్తాః -

దేవా యజ్ఞభుజో యే తే సాంఘం కుర్వన్త్విమాం క్రతుమ్ |
రక్షతస్మాన్ సదా యజ్ఞే తేభ్య ఆజ్యాహుతిం నమః ||

యో విష్ణుస్త్రిపదైః సర్వమాక్రమ్య భువనత్రయమ్ |
అధితిష్ఠతి సర్వాత్మా తస్మా ఆజ్యాహుతిం నమః ||

త్వం యజ్ఞపురుషః సాక్షాదగ్నే త్వం యజ్ఞ ఏవ చ |
వైగుణ్యదోషశాన్త్యర్థం తుభ్యమాజ్యాహుతిం నమః ||

ఏహ్యేహి సర్వామర హవ్యవాహ మునిప్రవర్త్యైరభితోభిజప్త |
తేజోవతా లోకగణేన సార్థం మమాధ్వరం పాహి కవే నమస్తే ||

కల్యాణదాత్రీం కల్యాణీం సర్వకామప్రపూరణీమ్ |
హవనస్య ఫలప్రాప్త్యై పూర్ణాహుత్యై నమో నమః ||

దివ్యవస్త్రా దివ్యదేహీ నానాలంకారభూషితాః |
వసోర్ధారా మహాభాగా వరదాః సన్తు మే సదా ||

శుద్ధస్ఫటికసంకృతా దివ్యాయుధకరావృతాః |
ఏకభోగాః సాక్షసూత్రాః వసోర్ధారా నతా వయమ్ ||

భో అగ్నే! హవ్యవాహన! వైశ్వానర! సర్వదేవమయ! సర్వదేవతాముఖ!
జాతవేదస్తనూనపాత్రృశానో హుతభుగ్విభావసో బృహదాభినో
హిరణ్యరేతః సప్తార్చిర్దమనశ్చిత్రభానో ! జ్వలనపావకేశాహ్వాయాయ
తుభ్యమిమాం సర్వకర్మప్రపూరణీం పూర్ణాహుతిం దదామి | ఏనాం
గృహాణ | గృహాణాస్మాకమనామయమనిశం కురు కుర్విష్టం దేహి దేహి
సర్వతోస్మాన్మరితదురిష్టాత్పాహి పాహి భగవన్నమస్తే నమస్తే |
హ్రీం అగ్నయే నమః | అగ్నయే ఇదం న మమ ||

పూర్ణాహుతిముహూర్తః సుముహూర్తోస్త్వితి భవంతో
బ్రువన్తు | సుముహూర్తోస్తు | ఇతి ప్రతివచనమ్ || ఇతి ||

అథ కర్మానే శ్రేయోగ్రహణమ్ ||

ఆచార్యః స్వస్త్వస్తు దీర్ఘమయుః శ్రేయః శాన్తిః పుష్టిస్తుష్టిశాచ్ఛ్చు |

భవన్నియోగేన మయా ఏభిర్భాహ్మజైస్సహ యత్కృతం అముక కర్మ తదుత్పన్నం
 యచ్చేయస్తుభ్యం సమ్ప్రదదే । తేన త్వం ఆయుష్మాన్ ఆరోగ్యవాన్ పుత్రపౌత్రవాన్
 ధనధాన్యవాన్ భవ । ఇత్యుక్త్వా యజమానాఙ్జలౌ అక్షతజలం నిక్షిపేత్ ।
 తతో యజమానః బ్రాహ్మణానభ్యర్చ్య భూయసీం దక్షిణాం దదాతి ।
 సస్తుష్టాస్తే ఆశిషమాశాస్తే ।

ఆశీర్వాదమన్త్రాః

మన్తార్థాః సఫలాః సస్తు పూర్ణాః సస్తు మనోరథాః ।

శత్రూణాం బుద్ధినాశోఽస్తు మిత్రాణాముదయస్తవ ॥

ఆరోగ్యం సవితా తనోతు భవతామింద్ధుర్వశో నిర్మలం,
 భూతిం భూమిసుతస్సుధాంశుతనయః ప్రజ్ఞాం గురుర్గౌరవమ్ ।
 కావ్యః కోమలవాగ్విలాసమతులం మన్దో ముదం సర్వదా,
 రాహుర్బాహుబలం విరోధశమనం కేతుః కులస్కోన్నతిమ్ ॥

దివా వా యది వా రాత్రౌ విఘ్నశాన్తిర్భవిష్యతి ।

సరనారీన్యపాణాం చ భవేద్దుస్స్వప్ననాశనమ్ ॥

ఐశ్వర్యమతులం తేషామారోగ్యం పుష్టివర్ధనమ్ ।

గ్రహానక్షత్రజాః పీడాస్తస్కరాగ్నిసముద్భవాః ॥

తాః సర్వాః ప్రశమం యాన్తి వ్యాసో బ్రూతే న సంశయః ।

న చ చోరభయం, న చ సర్పభయం, న చ వ్యాఘ్రభయం,

న చ మృత్యుభయం, యస్యాపమృత్యుర్న చ మృత్యుః ।

స సర్వం లభతే । స సర్వం జయతే ॥

యస్త్యన్నిమిత్రేన మయా కృతోఽయం స పుణ్యసారస్తవ దీయతే మయా ।

తస్మాత్వదీయం పరిగృహ్యసారం సపుణ్యవాన్ పుణ్యసమృద్ధిమాన్ భవ ॥

ప్రీం శ్రీర్వర్చస్వమాయుష్యమారోగ్యమావిధాచ్ఛోభమానం మహీయతే ।

ధనం ధాన్యం పశుం బహుపుత్రలాభం శతసంవత్సరం దీర్ఘమాయుః ॥

ఇతి పౌరాణ ప్రయోగ దర్పణః సమాప్తః ॥

సమాప్తదకః

పరమేశ్వర పుట్టనమనే

Paurana Prayoga Darpana
pdf was typeset on May 31, 2020

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

